

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Συνεδρίαση 202/11.03.2022

Θέμα 1: Εφαρμογή αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στην Ελλάδα –
Κατάργηση της ΠΕΕ 55/18.12.2015

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τα άρθρα 28 και 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος,
- β) το ν. 4261/2014 «Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 107/5.5.2014), και ιδίως το άρθρο 127 αυτού,
- γ) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26^{ης} Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ΕΕ L 176/1 (27.6.2013),
- δ) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15^{ης} Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, ΕΕ L 287/63 (29.10.2013), και ιδίως το άρθρο 5, παράγραφος 1 αυτού,
- ε) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 468/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 16^{ης} Απριλίου 2014, που θεσπίζει το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εθνικών εντεταλμένων αρχών εντός του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (Κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ), ΕΕ L 141/1 (14.5.2014), και ιδίως το άρθρο 104 αυτού,
- στ) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη μακροπροληπτική επίβλεψη του

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, ΕΕ L 331/1 (15.12.2010),

- ζ) τη Σύσταση ΕΣΣΚ/2011/3 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, της 22^{ας} Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τη μακροπροληπτική αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, ΕΕ C 41/1 (14.2.2012),
- η) τη Σύσταση ΕΣΣΚ/2013/1 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, της 4^{ης} Απριλίου 2013, σχετικά με τους ενδιάμεσους στόχους και τα εργαλεία μακροπροληπτικής πολιτικής, ΕΕ C 170/1 (15.6.2013),
- θ) τη Σύσταση ΕΣΣΚ/2014/1 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, της 18^{ης} Ιουνίου 2014, σχετικά με καθοδήγηση για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας, ΕΕ C 293/1 (2.9.2014),
- ι) την έκδοση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (Bank for International Settlements/Basel Committee on Banking Supervision), του Δεκεμβρίου 2010, με τίτλο “Guidance for national authorities operating the countercyclical capital buffer”,
- ια) την έκδοση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, της 3^{ης} Μαρτίου 2014, με τίτλο “ESRB Handbook on Operationalising Macro-prudential Policy in the Banking Sector”,
- ιβ) την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 53/14.12.2015 της Τράπεζας της Ελλάδος, με θέμα «Ορισμός στρατηγικής της πολιτικής για την άσκηση της μακροπροληπτικής αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος» (ΦΕΚ Β΄ 2704/15.12.2015), και ιδίως τις ενότητες I., II. παράγραφοι 1 και 2, III. παράγραφος 1, IV. παράγραφος 1, V. παράγραφος 1, VI. παράγραφος 1 μέρος Α. και παράγραφος 2, και VII. αυτής,
- ιγ) το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ τα ακόλουθα:

Η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολογεί ανά τρίμηνο τη σοβαρότητα του κυκλικού συστημικού κινδύνου και την καταλληλότητα του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για την Ελλάδα και καθορίζει ή προσαρμόζει το εκάστοτε ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προβλέπεται στην ενότητα I της παρούσας Πράξης. Σε περίπτωση που το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας διατηρείται αμετάβλητο, η

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τράπεζα της Ελλάδος ανακοινώνει το ισχύον ποσοστό με σχετικό δελτίο τύπου που αναρτάται στον δικτυακό τόπο της και δημοσιοποιεί τα στοιχεία που προσδιορίζονται στην ενότητα II της παρούσας Πράξης. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει ή προσαρμόζει το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 127 του ν. 4261/2014, και δημοσιοποιεί τα στοιχεία που προσδιορίζονται στην ενότητα III της παρούσας Πράξης.

I. Μεθοδολογία για την αξιολόγηση του κυκλικού συστημικού κινδύνου και της καταλληλότητας του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για την Ελλάδα

1. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4261/2014, το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, εκπεφρασμένο ως ποσοστό του συνολικού ποσού ανοιγμάτων σε κίνδυνο που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 92 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 των ιδρυμάτων που είναι εκτεθειμένα σε πιστωτικό κίνδυνο στην Ελλάδα, κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,5%, βαθμονομημένο σε βήματα 0,25% ή πολλαπλάσια του 0,25%. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 του άρθρου 130 του ν. 4261/2014, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να καθορίζει το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας σε ύψος άνω του 2,5% του συνολικού ποσού ανοιγμάτων σε κίνδυνο που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 92 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του ν. 4261/2014.
2. Η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολογεί την ένταση του κυκλικού συστημικού κινδύνου και την καταλληλότητα του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για την Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τον δείκτη «τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ» (standardised credit-to-GDP gap). Ο εν λόγω δείκτης ορίζεται στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου ΕΣΣΚ/2014/1, της 18ης Ιουνίου 2014, και υπολογίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο μέρος I του παραρτήματος της εν λόγω Σύστασης. Η τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ δείχνει την απόκλιση του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ από τη μακροπρόθεσμη τάση του και εκφράζεται σε εκατοστιαίες μονάδες.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

3. Ο λόγος πιστώσεων προς ΑΕΠ υπολογίζεται ως εξής:
 - α) Ως «πιστώσεις» λαμβάνεται το άθροισμα των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρεογράφων και δανείων, όπως αυτά αναφέρονται στα χρηματοπιστωτικά στοιχεία παθητικού του ιδιωτικού μη χρηματοπιστωτικού τομέα, τα οποία δημοσιεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.
 - β) Ως ΑΕΠ λαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των τεσσάρων τελευταίων τριμηνιαίων παρατηρήσεων του ΑΕΠ, υπολογιζόμενου σε ονομαστική αξία, χωρίς εποχική διόρθωση, όπως αυτό δημοσιεύεται από την ΕΛΣΤΑΤ.
 - γ) Το δείγμα των ως άνω υπό α) και β) στοιχείων καλύπτει την περίοδο από το δ' τρίμηνο του έτους 1997 έως και το τελευταίο διαθέσιμο τρίμηνο πριν από τον καθορισμό του εκάστοτε ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας.
4. Η μακροπρόθεσμη τάση του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ υπολογίζεται με την εφαρμογή του φίλτρου εξομάλυνσης Hodrick-Prescott, βάσει των ιστορικών στοιχείων (one-sided), θέτοντας την παράμετρο εξομάλυνσης (λ) = 400.000, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο μέρος I του παραρτήματος της Σύστασης ΕΣΣΚ/2014/1.
5. Η Τράπεζα της Ελλάδος ακολουθεί ως σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας αυτό που ορίζεται στη σύσταση Β παράγραφος 3α) της Σύστασης ΕΣΣΚ/2014/1 και υπολογίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο μέρος II του παραρτήματος της εν λόγω Σύστασης, το οποίο χρησιμοποιείται ως «οδηγός αποθέματος ασφαλείας».
6. Πέραν της τυποποιημένης διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, η Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τη σύσταση Γ της Σύστασης ΕΣΣΚ/2014/1, εξετάζει πρόσθετους δείκτες για την παρακολούθηση της δημιουργίας και συσσώρευσης του κυκλικού συστημικού κινδύνου. Συγκεκριμένα, εξετάζονται οι ακόλουθοι δείκτες:
 - α) Δείκτες για την παρακολούθηση της δυνητικής υπερεκτίμησης των τιμών των ακινήτων:
 - i. Εξέλιξη των τιμών των οικιστικών ακινήτων
 - ii. Εξέλιξη των τιμών των επαγγελματικών ακινήτων (γραφεία μόνο)
 - iii. Εξέλιξη των τιμών των επαγγελματικών ακινήτων (καταστήματα μόνο)
 - β) Δείκτες για την παρακολούθηση των πιστωτικών εξελίξεων:

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- i. Εξέλιξη της χρηματοδότησης του εγχώριου ιδιωτικού τομέα (growth of credit to the domestic private sector)
 - ii. Χρηματοδότηση του εγχώριου ιδιωτικού τομέα προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) (credit to the domestic private sector to gross domestic product - GDP)
 - iii. Εξέλιξη των δανείων προς νοικοκυριά (growth of loans to households)
 - iv. Εξέλιξη της χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων (growth of credit to NFCs)
- γ) Δείκτης για την παρακολούθηση των εξωτερικών ανισορροπιών:
- i. Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προς ΑΕΠ (current account balance to GDP)
- δ) Δείκτες για την παρακολούθηση της ευρωστίας των πιστωτικών ιδρυμάτων:
- i. Καθαρό περιθώριο επιτοκίου (net interest margin – NIM)
 - ii. Εξέλιξη σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού (growth of risk-weighted assets)
 - iii. Δείκτης μόχλευσης (leverage ratio)
 - iv. Λόγος δανείων προς καταθέσεις (Loan-to-Deposit ratio)
- ε) Δείκτες για την παρακολούθηση της δανειακής επιβάρυνσης του ιδιωτικού τομέα:
- i. Δάνεια σε ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα προς ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα (individuals' and private non-profit institutions' debt-to-income ratio)
 - ii. Χρηματοδότηση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων προς ΑΕΠ (credit to non-financial corporations to GDP)
 - iii. Δείκτης εξυπηρέτησης χρέους προς εισόδημα κατά την έγκριση (debt-service-to-income ratio at origination – DSTI-O) για τα δάνεια που εξασφαλίζονται με οικιστικά ακίνητα
- στ) Δείκτες για την παρακολούθηση της τιμολόγησης του κινδύνου:
- i. Εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών
 - ii. Εξέλιξη του κλαδικού δείκτη «FTSE/X.A. Τράπεζες» του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

II. Στοιχεία που δημοσιεύονται ανά τρίμηνο σε περίπτωση μη μεταβολής του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για την Ελλάδα

Σε περίπτωση μη μεταβολής του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για την Ελλάδα, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσιεύει ανά τρίμηνο στον δικτυακό της τόπο τα εξής στοιχεία:

- α) το ισχύον ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας,
- β) τον λόγο πιστώσεων προς ΑΕΠ και την τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ,
- γ) τον οδηγό αποθέματος ασφαλείας, και
- δ) την αιτιολόγηση του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας.

III. Στοιχεία που δημοσιεύονται σε περίπτωση μεταβολής του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για την Ελλάδα

1. Όταν η Τράπεζα της Ελλάδος ορίσει το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας σε ύψος άνω του μηδενός για πρώτη φορά ή όπου, μετά την πρώτη φορά, αυξάνει την τιμή του ισχύοντος ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, δημοσιεύει τα εξής:
 - α) το ισχύον ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας,
 - β) τον λόγο πιστώσεων προς ΑΕΠ και την τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς ΑΕΠ,
 - γ) τον οδηγό αποθέματος ασφαλείας,
 - δ) την αιτιολόγηση του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας,
 - ε) την ημερομηνία από την οποία τα ιδρύματα εφαρμόζουν αυτό το αυξημένο ποσοστό αποθέματος για τον σκοπό υπολογισμού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας τους,
 - στ) όταν η ημερομηνία της περ. ε) απέχει λιγότερο από δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της δημοσίευσης των στοιχείων (α) έως (δ) της παρούσας παραγράφου, αναφορά στις εξαιρετικές συνθήκες που δικαιολογούν τη συντομότερη προθεσμία εφαρμογής.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

2. Όταν η Τράπεζα της Ελλάδος μειώνει το ισχύον ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, δημοσιεύει τα εξής:
- α) το ισχύον ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας,
 - β) τον λόγο πιστώσεων προς ΑΕΠ και την τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ,
 - γ) τον οδηγό αποθέματος ασφαλείας,
 - δ) την αιτιολόγηση του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, και
 - ε) την ενδεικτική περίοδο κατά την οποία δεν αναμένεται αύξηση του εν λόγω αποθέματος, καθώς και αιτιολόγηση αυτής της περιόδου. Η ενδεικτική περίοδος αυτή δεν δεσμεύει την Τράπεζα της Ελλάδος.

IV. Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται οι διατάξεις της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 55/18.12.2015 της Τράπεζας της Ελλάδος, με θέμα «Εφαρμογή αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στην Ελλάδα – Καθορισμός του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για το πρώτο (1ο) τρίμηνο έτους 2016».

Η παρούσα Πράξη να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ιωάννης Στουρνάρας

Ακριβές αντίγραφο,

Αθήνα, 18.03.2022

Η Γραμματέας

[Υπογεγραμμένο]

Ι. Πάντου